

Nr 666

Av herr **Carlsson, Eric**, och herr **Jonasson**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 103, angående yrkesutbildningen på jordbrukets område.*

(Lika lydande med motion nr 799 i Andra kammaren)

Undervisningsanstalterna inom den lägre lantbruksundervisningen kan enligt vår mening inte betraktas som renodlade yrkesskolor. De är även ungdomsskolor i den meningen att de förutom de egentliga yrkeskunskaperna även skall ge allmän orientering och fostran. Det får även sägas att de allmänt sett förmått fylla dessa uppgifter på ett förtjänstfullt sätt.

Det är vår förhoppning att den reformering av den lägre lantbruksundervisningen, som föreslås i proposition nr 103, skall medföra att undervisningsanstalterna även framgent skall kunna fylla ovan nämnda dubbla funktion. Självfallet är därvid formerna för undervisningens bedrivande, det inre arbetet i skolan över huvud taget, sättet att utnyttja fritiden osv. av synnerligen stor betydelse. Enligt vår mening kan det emellertid ifrågasättas om behovet av allmän orientering tillgodosätts i tillräcklig utsträckning i de förslag till undervisningsplaner som tillstyrkts av departementschefen. Som exempel härpå kan nämnas att det enda ej egentliga yrkesämnet, samhällslära, tillmätts 20 av sammanlagt 840 timmar i undervisningsplanen för 21 veckors grundläggande yrkeskurs och 20 av 1 000 timmar i undervisningsplanen för 25 veckors grundläggande yrkeskurs. I undervisningsplanerna för lanthushållsskolans yrkeskurser är utrymmet för ämnet än mer begränsat och sammanfogat med andra ämnen.

Skall ifrågavarande utbildningsanstalter även framgent kunna ge allmänorientering och utblickar av skilda slag, måste ett större timantal ställas till förfogande härför. Ämnet samhällslära har beskrivits med orden människan och samhället. Den definitionen är synnerligen omfattande men med hänsyn till den knappa undervisningstiden, i bästa fall 1 timme per vecka, torde det inte bli möjligt att ägna sig åt annat än vissa grundläggande drag av ämnet. Skall det bli möjligt att därutöver ägna uppmärksamhet åt aktuella händelser och strömningar i tiden, litteratur och andra bildningsmedel, ge orientering om källor för vidare sökande och över huvud taget skapa ett aktivt intresse för samhälls- och samlevnadsspörsmål i vid bemärkelse, måste ökad undervisningstid ställas till förfogande för ämnet samhällslära, eller samhällsorientering, som det med fördel skulle kunna betecknas. Vi föreslår att timantalet för ämnet ökas med 20 timmar inom 21- och 25-veckors grundläggande yrkeskurser i

jordbruk och skogsbruk och inom 21-veckors kurs vid lantushållsskola samt med 30 timmar inom 39 veckors kurs vid lantushållsskola.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen vid sin behandling av proposition nr 103 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhänga att vid upprättande av normalplaner för kurser inom den lägre lantbruksundervisningen ökat utrymme för samhällslära och samhällsorientering måtte medges i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 3 april 1962

Eric Carlsson

Bertil Jonasson

Nr 667

Av herr **Lindahl m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 103, angående yrkesutbildningen på jordbrukets område.

(Lika lydande med motion nr 798 i Andra kammaren)

Stockholm den 3 april 1962

Lars Lindahl

Fridolf Wirmark

Åke Larsson

Gillis Augustsson